יורם שפירא, טייס קרבי (משמאל, בחפקיד), לא נפל במילחמה. הוא מת מעקיצת יתוש בשעת טיול בחו"ל. אמו מצאה דרך משלה להתמודד עם השכול: היא מופיעה במחזה

דמעות שוטפות את

ה שבוע הופיעה בראשונה בחייה על הבימה. במיסגרת המרכז־ל־דראמה שיחקה בקטע מהמחזה קידוש בתפקיד האם, זו המסרבת לאפשר לבנה לעזוב את הבית למען לימודים בישיבה תיכונית, זו שמנסה לשמור את בנה בקירבתה.

„כמה כבר יש לי, אחד בסך הכל!" היא אומרת על הבימה לבנה, בנסותה להעביר לו את תחושת החלל שיצור בקירבה אם יעזוב. יש בקטע הזה יותר מסימליות, יש בו אמת החיים האישיים שלה, ביטוי לחלל הגדול שהותיר בקירבה מות בנה.

רחל שפירא שיכלה את בנה יורם לפני תישעה חודשים.

היא לא היתה לידו בימיו האחרונים כדי לעזור לו, לא ידעה כלל שמצבו נואש. הוא נפטר בתאילנד הרחוקה מעקיצת יתוש נדיר, במהלך טיול עם חברו הטוב, שעימו שירת בצבא.

יורם היה טייס אף־16 בחיל־האוויר. אחרי שבע שנות שרות החליט לצאת לראות עולם, ליהנות ממנעמיו בגדול. שלושה שבועות אחרי שהתחיל בטיול הוא חלה ואושפז בבית־חולים.

תחילה חשבו שמדובר בשפעת פשוטה. אחרי שלושה ימים ירד חום גופו והוחלט לשחררו. ביום שהיה צריך להשתחרר חש בבטנו, זעל־כן הושאר באישפוז.

הרופא שטיפל בו חשב שחלה בצהבת. ביום השביעי נפטר ממחלה הנקראת „רנגי", שנגרמת מעקיצת יתוש נדיר.

עד לרגע מותו לא אובחנה המחלה שלקה בה.

דקות אחדות לפני שנפטר טילפן חברו להוריו של יורם וסיפר להם שחלה. הוא לא ידע אז עד כמה חמור מצבו. בשיחת־הטלפון אמר שכאשר יורם יתאושש מעט הם יחזרו ארצה. כששב לחדרו של יורם עוד הספיק לספר לו שדיבר עם הוריו. דקות מעטות אחר־כך נפטר יורם.

שבוע אחרי שנפטר הובאה גופתו ארצה. „לא עלה בדעתי שיורם יכול למות ממחלה," אומרת רחל. חודש לפני שנפטר הם שוחחו בטלפון בפעם האחרונה. „ריברתי איתו אז יותר משעה. למרות שלא חששתי לו, לא ידעתי מתי אראה אותו, ולכן הרגשתי בצורך לדבר איתו ארוכות. אני לא יודעת אם היה בזה סמל למשהו, אבל אולי היה בזה משהו פנימי שאמר לי שאני צריכה לדבר איתו, ושזו שיחתנו האחרונה."

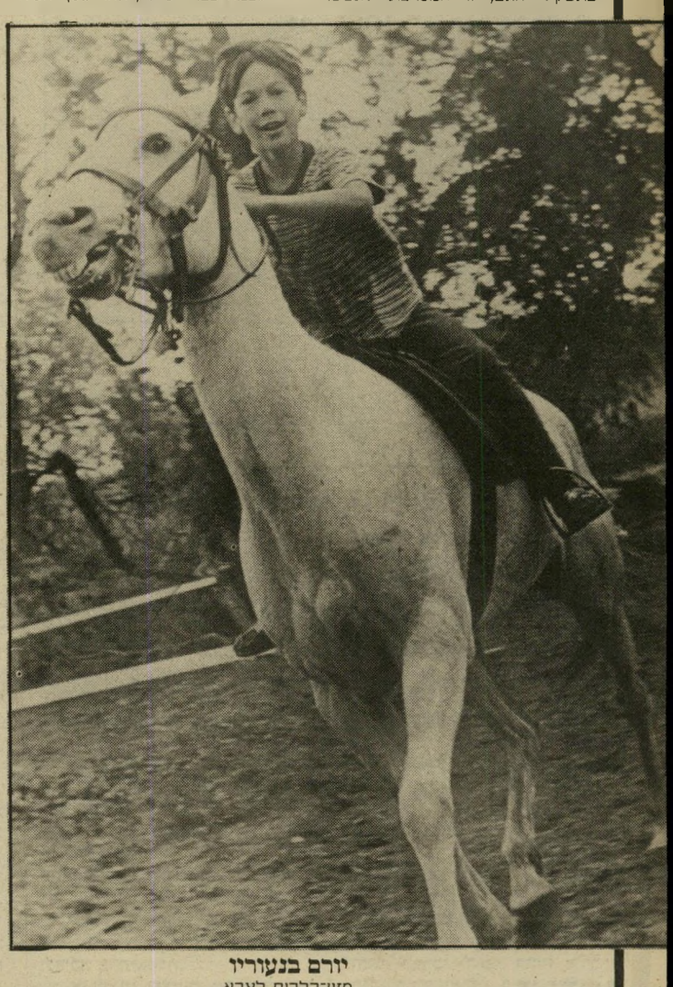

יורם בנעוריו
מזון־כלבים לצבא

בדיחה פרטית

א ין היא יודעת להלביש את ההגיון על מעשים שעשתה מתוך תחושות פנימיות חזקות. כך היא מספרת שבתקופה שיורם היה בצבא היא התחילה לתעד אותו בצילומים. פעם שוטף כלים, פעם בטיול מישפחתי, שמרה פיתקות קטנות שכתב. פעם שאל אותה בבדיחות האם היא עושה דוקומנטציה. „חייתי כל הזמן בפחד שמשהו רע יקרה לו ובאופן תת־מודע התחלתי לתעד אותו. מכיוון שיורם היה טייס התכוננתי לזה איכשהו, חייתי בפחד נורא.

„אלף פעמים ניסיתי לדמיין איך זה יהיה, איך יבואו להודיע לי ואיך יהיה אחר־כך. שום דבר לא דומה למה שקרה באמת, גם בגלל הנסיבות, וגם משום שלא ניתן לתאר מראש. הכל מתמוטט כמו בניין־קלפים, הכל מאבד את הטעם. הפרופורציות משתנות."

ביתה של מישפחת שפירא שוכן קרוב לכביש־הכניסה למושב צופית, במקום שבנו בו את בתיהם התושבים הראשונים. הוריה הגיעו לשם באמצע שנות ה־40 כדי להיות עובדי־אדמה, בנו לעצמם בית צנוע ועיבדו את חלקת האלוהים הקטנה שלהם.

ביתם של טיבי ורחל נבנה מאחורי בית הוריה, משהו שיש בו להצביע על המשכיות. יורם ואחיו הבכור, רע, חונכו על האהבה למרחבים, לטבע, לחיות־השדה.

רחל (במחזה)
„לאבד בעל זה דבר נורא, לאבד ילד זה יותר נורא..."